

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ ПРОВЕДЕННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ УРОКІВ ГЕОГРАФІЇ

Денис РЯЗАНЦЕВ

здобувач вищої освіти

ОПП Середня освіта (Географія)

ЖДУ імені Івана Франка (Україна)

Віталій КОСТЮК

доцент, кандидат біологічних наук

ЖДУ імені Івана Франка (Україна)

Постановка проблеми. Розвиток та модернізація методики навчання потребують змін у викладанні. На сьогодні необхідно серйозно, спрямувати переоцінку стандартних підходів і до визначення мети й змісту освіти, форм і методів навчання та виховання школярів. Сьогоднішні реалії потребують від учня не тільки знань, умінь і навичок, а, що важливіше, вміння використовувати їх на практиці, працювати у групі, спілкуватися, адаптуватися до нових обставин, знаходити шляхи вирішення різних життєвих ситуацій.

Використання виключно традиційних форм та методів організації навчальної діяльності на сьогоднішній день не є актуальним. Формування пізнавального інтересу в учнів значною мірою формується впровадженням у навчально – виховний процес активних методів навчання. Саме тому вчителю слід усвідомити необхідність застосування у своїй роботі таких форм і методів, які б збуджували творчість учнів, створювали б атмосферу розкритості, емоційного піднесення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Нетрадиційні (нестандартні) уроки географії – це імпровізовані, але добре розроблені уроки з певною структурою [3]. Вони цінні своєю оригінальністю, розвитком і педагогічною ефективністю. На уроках діти працюють в команді, грають в ігри та географічні квести, і навіть можуть побути у ролі «відомого вченого» чи «мореплавця».

Проведення нестандартних уроків є показником кваліфікованого педагога, адже у цій формі навчання представлені ігрові моменти, оригінальна подача матеріалу, зайнятість учнів як під час підготовки уроків, так й у проведенні самих уроків через різноманітні форми колективної та групової роботи [4]. Щоб зацікавити учнів, вчителю необхідно постійно оновлювати та урізноманітнювати навчальну діяльність, позашкільні інтереси і захоплення дітей до навчального процесу.

Нетрадиційні уроки стимулюють творчість учителів та учнів, створюють сприятливі умови для співпраці учнів між собою та з учителем. Підготовка до таких уроків має бути особливо ретельною, і саме тому нетрадиційне викладання зустрічається рідше ніж традиційне.

Використання нестандартного викладання на уроках географії має найбільший ефект у класах з великою кількістю учнів з нерівномірною концентрацією уваги та низьким інтересом до предмета. Таким чином, застосування такого методу підвищує пізнавальний інтерес до предмету.

Але, під час таких уроків дуже важливо стежити за пізнавальним інтересом школярів. Зниження пізнавального інтересу у школярів негативно впливає на можливість вивчення нового навчального матеріалу й розуміння сутності предмета. Вчителю необхідно приділяти більше уваги учням які не встигають вчасно засвоювати матеріал та підібрати доцільний метод для якісного засвоювання знань [1]. За допомогою нестандартних уроків можливо надолужити знання школярів, розвивати та формувати навички (рис. 1), адже у сьогоднішніх сучасних реаліях це є актуальною проблемою.

Рис 1. Формування навичок у школярів за допомогою нетрадиційних уроків.

Таким чином, за допомогою використання нетрадиційних методів навчання можна позбутися різних прогалин знань та покращувати процес вивчення нового матеріалу.

Аналіз поширених методик використання нестандартних форм навчання на уроках географії вказує на максимальну ефективність використання таких підходів, як:

- проектна діяльність;
- рольові ігри;
- використання інтерактивних технологій;
- практичні вправи;
- віртуальні екскурсії та інші.

Вони дозволяють зробити процес вивчення географії більш доступним та зацікавлюючим для учнів.

Вміле поєднання традиційних і нетрадиційних форм навчання гарантує високу ефективність нестандартного викладання, мотивацію дітей до навчання та належний рівень навчальних досягнень учнів. Нестандартні форми навчання, що використовуються в процесі вивчення географії, мають вирішальне значення для розкриття творчого потенціалу учнів. Це особливо важливо на етапі розвитку освіти,

коли освітній процес демократизується, а навчання гуманізується. Окрім ґрунтовних знань, школа повинна також розвивати в своїх учнях певні моральні якості, які стануть у нагоді в майбутньому. І для виконання цих завдань недостатньо лише традиційного навчання. Саме тому нетрадиційні форми навчання можуть допомогти у вирішенні завдань, які стоять сьогодні перед освітою, особливо перед школою.

Отже, вивчення особливостей застосування нестандартних форм навчання як інноваційної технології освіти показує, що вони можуть залучати учнів до навчального процесу та формувати навчальний інтерес, зробити його цікавішим та змістовнішим.

Список використаних джерел:

1. Берегова О. А. Інноваційні педагогічні технології у навчально-виховному процесі загальноосвітнього навчального закладу. *Молодий вчений*. 2017. № 8. С. 199-202.
2. Довгань Г. Д. Я обираю географію!: довідник. Харків: Основа, 2010. 655 с.
3. Касіяник І. П., Мисько В. З. Методика навчання географії (теоретичний аспект). Кам'янець-Подільський: Рута, 2017. 214 с.
4. Проценко А., Яковлева В. Нетрадиційні форми уроків географії в профільній освіті. Матеріали II міжнародної науково-теоретичної конференції «Modern vision of implementing innovations in scientific studies». Болгарія, 20 жовтня 2023. С. 107-114.